

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СФЕРИ ТУРИЗМУ ТА РЕКРЕАЦІЇ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

ІІ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

8 квітня 2026 року

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ТУРИЗМУ, БІЗНЕСУ І ПСИХОЛОГІЇ
КАФЕДРА ІСТОРІЇ І ТУРИЗМУ
ІНСТИТУТ КОНФУЦІЯ
КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ЛІНГВІСТИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ГДАНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (РЕСПУБЛІКА ПОЛЬЩА)

“СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СФЕРИ ТУРИЗМУ ТА РЕКРЕАЦІЇ”

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
II МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

08 квітня 2026 року

Київ
Видавничий центр КНЛУ
2026

УДК 379.85+796.5

С 91

**Друкуються за рішенням вченої ради
Київського національного лінгвістичного університету
Протокол № 9 від 23 березня 2026 року**

Редакційна колегія:

Володимир ВАСИЛЬЧУК – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри історії і туризму Київського національного лінгвістичного університету;

Максим ГЕДІН – доцент кафедри історії і туризму з виконанням обов’язків заступника декана факультету туризму, бізнесу і психології Київського національного лінгвістичного університету, кандидат історичних наук, доцент.

Сучасні тенденції розвитку сфери туризму та рекреації: збірник матеріалів II Міжнародної науково-практичної конференції (08 квітня 2026 року, м. Київ). Заг. ред. Васильчук В. М., Гедін М. С. Київ: Видавничий центр КНЛУ, 2026. 279 с.

Збірник містить наукові публікації учасників II Міжнародної науково-практичної конференції “Сучасні тенденції розвитку сфери туризму та рекреації”, проведеної 08 квітня 2026 року кафедрою історії і туризму Київського національного лінгвістичного університету.

Наукові публікації присвячені історії розвитку туризму в світі та Україні, проблемам і перспективам розвитку індустрії туризму в умовах війни, місцю України на світовому ринку туристичних послуг.

Розрахований на науковців, науково-педагогічних працівників та студентів.

Збірник матеріалів II Міжнародної науково-практичної конференції “Сучасні тенденції розвитку сфери туризму та рекреації” доступний до вільного не комерційного використання в мережі Internet на сайті КНЛУ (<https://www.knlu.edu.ua/konferentsii-i-seminary.html>).

*Відповідальність за достовірність фактів, цитат,
імен та інших даних несуть автори публікацій.*

Матеріали друкуються в авторській редакції.

Маковецька І. Тренди менеджменту туристичних послуг в XXI ст.	146
Мартинчук В. Світовий досвід і національні підходи до розвитку сільського зеленого туризму	150
Мацука В. Управління розвитком slow tourism у сучасній туристичній індустрії	153
Оленцевич Н. Економічні перспективи розвитку зеленого туризму в Україні ..	156
Ореховський В. Подорожі стародавніх римлян	160
Орчаковська В. Порівняльний аналіз туристичних ринків Японії та Південної Кореї	163
Охріменко М. Туристично-рекреаційний потенціал Ісламської Республіки Іран	167
Павлова Д. Формування курортної культури в Україні у XIX – на початку XX ст	171
Переверзєва А. Азербайджанські солодощі як важливий елемент гастрономічного туризму	174
Поліщук І. The role of topic-comment structure in constructing excursion narratives in chinese media (based on journalistic texts about Ukraine) (публікується китайською мовою)	178
Полякова М. Особливості Поморського воєводства як дестинації освітнього туризму	179
Провальнюк Д. Історико-культурний потенціал Карпатського єврорегіону як чинник інтеграції України в європейський туристичний простір	183
Рябчун А. Вплив цифрових технологій на розвиток туризму	186
Сарахман О. Історія становлення олімпійського руху та його вплив на розвиток спортивного туризму	189
Свістун К. Світовий досвід організації масового та альтернативного туризму ..	192
Семененко Є. Роль нематеріальної культурної спадщини у розвитку сучасного туризму	196
Смаглокова А. Роль В`єтнаму на міжнародному туристичному ринку	200
Соловій Я. Досвід організації культурно-пізнавального туризму в Республіці Корея та можливості його застосування в Україні	203
Спасіченко І. The role of intangible cultural heritage in China’s tourism industry (публікується китайською мовою)	205
Станічек А. Особливості кадрового менеджменту на туристичному підприємстві	208
Стороженко В. Туризм як засіб міжкультурного діалогу та подолання расових стереотипів	212
Сущенко О., Чайковський С. Репутаційний менеджмент підприємства в цифровому середовищі як чинник конкурентоспроможності	214

Business news from Ukraine (2026). *WTTC прогнозує зростання внеску туризму у ВВП України до \$16,1 млрд до 2035 року. Ukraine open for business.*
<https://surl.lt/wlfeyd>

Interfax-Україна (2026, 19 лютого). *Туристична галузь у 2025р збільшила податкові нарахування на 50,6 %. Інтерфакс-Україна.*
<https://surl.li/fttwwi>

Вадим ОРЕХОВСЬКИЙ

доктор історичних наук, професор кафедри харчових технологій,
і готельно-ресторанного сервісу
Чернівецький торговельно-економічний інститут
Державного торговельно-економічного університету (Україна, Чернівці)

ПОДОРОЖІ СТАРОДАВНІХ РИМЛЯН

Vadym OREKHOVSKY

Doctor of Historical Sciences, Professor of the Department of Food Technologies,
and Hotel and Restaurant Service
Chernivtsi Institute of Trade and Economics
State University of Trade and Economics (Ukraine, Chernivtsi)

TRAVELS OF THE ANCIENT ROMANS

Для жителів Римської імперії була характерною велика мобільність. Можна виділити два типи подорожей: короткі подорожі в межах однієї провінції та далекі подорожі з однієї провінції до іншої. Подорожі відбувалися як на добровільній, так і примусовій основі. Прикладами останніх були вигнанці, раби або військовополонені. Тимчасові подорожі іноді могли набувати постійного характеру, і в цьому випадку слід говорити про міграцію, а не про подорож. Мотиви подорожей могли бути військового, політичного, економічного, правового, культурного чи сімейного характеру, але часто вони були поєднанням цих факторів (Foubert, Breeze, 2014, с. 175).

Розвитку туризму сприяла транспортна мережа, що складалася із наземних доріг, а також морських та річкових шляхів. Близько 300 р. н. е. дорожня мережа складалася з 90 тис. кілометрів основних магістралей та 200 тис. пувітцю (Rabotić, 2014, с. 104).

Дорогами можна було пересуватися пішки, на конях, ослах або верблюдах, а також за допомогою гужового транспорту. Звичайна денна швидкість для пішохода становила 25 миль (більше 40 км). Ідучи транспортом, мандрівник міг з комфортом долати від 40 до 50 миль на день (64–80 км). У довгій подорожі швидкий кур'єр за сприятливих умов проїжджав в середньому 125 миль (більше 200 км) кожні двадцять чотири години (Mooney, 1920, с. 88).

Велике значення відігравали і морські шляхи. Головними перевалочними пунктами Середземномор'я були міста Рим, Антіохія, Кесарія, Александрія,

Карфаген, Кадіс, Картагена, Таррагона, Нарбонна, Марсель та Арль. Морські судна здійснювали переходи з одного порту в інший, а прибережні плавання з'єднували кожен великий порт з сусідніми меншими портами (Casson, 1974, с. 150).

Оскільки перевезення пасажирів було лише побічним до перевезення вантажу, стародавні торговельні судна забезпечували мінімальні зручності. Не було кают, окрім кількох, що були зарезервовані для капітана або важливих осіб, таких як власник вантажу або його агент (Casson, 1994, с. 124–125).

На античних подорожуючих могли чатувати різні загрози. Серйозну небезпеку для мандрівників становили розбійники. Для подорожуючих морем великою загрозою було піратство.

Туризм сприяв виникненню справжньої “індустрії гостинності”.

У Стародавньому Римі, гостинність отримала публічно-правову форму у вигляді “проксенії”, своєрідного договору про взаємну гостинність (Гузар, Голод, Паска, Феленчак, Федоришина, 2022, с. 210).

Подорожам сприяла і розвинута мережа закладів гостинності. Їх нараховували чотири основні категорії: готель (hospitia), постійний двір (stabulae), таверна (tabernae) та трактир (porina або саурона) (O’Gorman, 2007, с. 46).

У перші століття нашої ери особливої популярності набули **великі “туристичні тури”** в межах всієї Імперії.

В Італії: з Риму або Неаполя через Мессінську протоку до острова Сицилія, щоб відвідати храми Артеміди та Афіни в Сиракузах, а також побачити гору Етна (Lomine, 2005, с. 75);

У Греції: Дельфи (загальногрецький релігійний центр із храмом та оракулом Аполлона); Афіни (Акрополь); Коринф (та його перешийок); Епідавр; Олімпія (одне з найбільших святилищ Стародавньої Греції із статуєю Зевса роботи Фідія) та Спарта. Серед популярних грецьких островів були Делос (святилища Аполлона), Самофракія та Родос (Lomine, 2005, с. 75);

У Малій Азії: міста Кнід (статуя “Афродіти Кнідська” роботи Праксителя); Ефес; Смірна; Колофон; Дідима (Lomine, 2005, с.75);

Єгипет. Серед римських провінцій Єгипет займав привілейоване місце. У самому “Вічному місті” знайшли собі місце багато єгипетських пам’яток. Серед них особливо виділялися піраміди та обеліски [Костючок, Солонець, Щербін, 2025, с.1739].

Серед найбільш значних пам’яток “єгипетського туру” у I ст. н.е. фігурували: Александрія (маяк, гробниця Александра Македонського, храм Серапіса, святилище Пана та Александрійський музейон); Геліополь (вірніше, його руїни); Мемфіс (храму Птаха); Крокодилополь (грецька назва давньоєгипетського міста Шедіт, культового центру Себека – бога з головою крокодила); Абідос (храм фараона Сеті); Фіви та їх некрополь (Lomine, 2005, с. 74).

Класичний Рим дав поштовх **оздоровчим подорожам**. Значну роль відігравали приморські курорти, куди щоліта стікалися представники аристократичних верств, щоб “втекти” від колотнечі та нездорових умов “вічного міста”. Туристи в Неаполітанській затоці, орендували кімнати у численних готелях, що були скупчені біля берега (Rabotić, 2014, с. 104).

З усіх місць відпочинку особливо слави зажила Байя (недалеко від Неаполя). Це був перший літній курорт Риму і назавжди залишався найпопулярнішим. Маючи особливо багато гарячих джерел, Байя стали улюбленим місцем купання (Casson, 1974, с. 142).

Зміна клімату вважалася особливо корисною для сухотних, і багато з них вирушали до Єгипту або до якоїсь іншої частини Північної Африки. Іншими курортами були Стабії у південно-західній Італії та Антікіра (Коринфська затока, Греція). Острів Евбея був відомий своїми гарячими ваннами (Mooney, 1920, с. 33).

Розвивався і **освітній туризм**. Натовпи студентів стікалися до Кремони та Медіолану (Мілана) у Північній Італії, Августодуна (Отену) у Франції, Карфагена в Африці, Александрії в Єгипті, Антіохії в Сирії та Тарсу у Туреччині. Місто Смірна в Малій Азії була переповнена студентами з Греції, Фінікії, Ассирії та Єгипту (Mooney, 1920, с. 31).

Торгівля сприяла розвитку **ділового туризму**. Купці подорожували всім римським світом і навіть виходили за його межі. Торговці везли свої товари з Британії до Євфрату, з Німеччини до пустелі Сахара, з Іспанії до Кавказу. Вони часто відвідували порти Чорного та Середземного морів, здійснювали подорожі Атлантикою до Британії та Ірландії, добиралися до Ефіопії, Аравії, Індії, Цейлону та навіть Китаю. Про масштаби території, яку охоплювали купці, свідчать численні твердження латинських та грецьких авторів, а також численні написи (Mooney, 1920, с. 33).

Отже, хоча давньоримській цивілізації не було відоме таке поняття як “туризм”, проте, саме останній з’явився тут як явище. У поєднанні з транспортною системою, важливими чинниками, що сприяли розвитку подорожей у римську епоху стали: спільна монета, мова та правова система. Спонукальними мотивами до подорожей у Стародавньому Римі були: завойовницькі походи; торгівля; лікування, оздоровлення та відпочинок; здобуття освіти тощо. “Римський туризм” досяг свого піку у II столітті н. е. завдяки “Pax Romana”, що забезпечив порівняно сприятливі безпекові умови для подорожей.

Список використаних джерел:

- Гузар, У. Є., Голод, А. П., Паска, М. З., Феленчак, Ю. Б., & Федоришина, Л. М. (2022). Становленні індустрії гостинності як чинника підвищення конкурентоспроможності національної економіки. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. Збірник наукових праць*, 44, 208–215.
- Костючок, П. Л., Солонець, І. Ф., & Щербін, Л. В. (2025). Єгиптоманія у Стародавньому Римі. *Вісник науки та освіти (Серія “Філологія”, Серія “Педагогіка”, Серія “Соціологія”, Серія “Культура і мистецтво”, Серія “Історія та археологія”)*, 6 (36), 1735–1744.
- Casson, L. (1974). *Travel in the Ancient World*. Hakkert, Toronto.
<https://www.scribd.com/document/421325927/Lionel-Casson-Travel-in-the-Ancient-World-1974>

- Casson, L. (1994). *Ships and seafaring in ancient times*. Austin : University of Texas Press.
<https://www.ancientportsantiques.com/wp-content/uploads/Documents/ETUDESarchivees/Navires/Documents/Casson1994.pdf>
- Foubert, L., & Breeze, D. (2014). Mobility in the Roman Empire. *Past mobilities: archaeological approaches to movement and mobility*. Burlington, VT: Ashgate, 175–186.
- Lomine, L. (2005). Tourism in Augustan Society (44 BC–AD 69). In: J.K. Waldton (ed.), *Histories of Tourism: Representation, Identity and Conflict* Clevedon: Channel View Publications, 69–87.
- Mooney, W. (1920). *Travel among the Ancient Romans*. Boston, Richard G. Badger, The Gorham Press. 180 p.
[http://www.publiclibrary.uk/dailyebook/Travel %20among %20the %20ancient %20Romans %20\(c1920\).pdf](http://www.publiclibrary.uk/dailyebook/Travel%20among%20the%20ancient%20Romans%20(c1920).pdf)
- O’Gorman, K. (2007). Discovering Commercial Hospitality In Ancient Rome. *The Hospitality Review*, April , 44-52.
<https://pureportal.strath.ac.uk/files/64387200/strathprints005846.pdf>
- Rabotić, B. (2014). Special-purpose travel in ancient times: “Tourism before tourism?”. *Turističko poslovanje*, 14, 5-17.
<https://doi.org/10.5937/TurPos1414005R>

Валерія ОРЧАКОВСЬКА

здобувач вищої освіти IV курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 242 Туризм, група Т 02-22
Київський національний лінгвістичний університет (Україна, Київ)

**ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ТУРИСТИЧНИХ РИНКІВ ЯПОНІЇ
ТА ПІВДЕННОЇ КОРЕЇ**

Valeriia ORCAKOVSKA

fourth-year student of the first (bachelor’s) level of higher education
specialty 242 Tourism, group T 02-22
Kyiv National Linguistic University (Ukraine, Kyiv)

**COMPARATIVE ANALYSIS OF THE TOURISM MARKETS OF JAPAN
AND SOUTH KOREA**

Науковий керівник – доц. Віктор ЗІНЧЕНКО

Київський національний лінгвістичний університет

У сучасних умовах глобалізації туризм посідає важливе місце в економічному розвитку країн Східної Азії, виступаючи не лише джерелом валютних надходжень, але й інструментом формування міжнародного іміджу держави. Регіон характеризується високим рівнем урбанізації, розвиненою